

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 328/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou ILLEŠ, advokátska kancelária s. r. o., Floriánska 19, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Illeš, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 127/2019-572 z 26. septembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej spoločnosťou ILLEŠ, advokátska kancelária s. r. o., Floriánska 19, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Illeš, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 127/2019-572 z 26. septembra 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva:

«1. Na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 58Cb/70/2019 prebieha konanie v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“) c/a sťažovateľ o zaplatenie 4.517.455,83 eur s prísl. a o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

2. Sťažovateľ so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] uzavrel Zmluvu o dielo č. 025/2017/BCKIII zo dňa 26. septembra 2017 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej spoločnosť [REDAKOVANÉ] mala zhotoviť stavbu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), ktorá sa nachádza v obvode Okresného súdu Košice II.

3. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] po viac ako roku od zhotovovania diela jednostranne vyhlásila Zmluvu za absolútne neplatnú a prestala dielo ďalej vykonávať...

5. Uznesením č. k. 58Cb/70/2019-339 zo dňa 23. mája 2019 Okresný súd Bratislava II rozhodol tak, že nariadil zabezpečovacie opatrenie zriadením sudcovského záložného

práva na nasledovné nehnuteľnosti evidované v katastrálnom území [REDAKČIA] okres Košice IV, zapísané na [REDAKČIA]...

6. Voči Uzneseniu Okresného súdu Bratislava II sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave rozhodol Uznesením č. k. 2Cob/127/2019-572 zo dňa 26. septembra 2019 tak, že Uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 58Cb/70/2019-339 zo dňa 23.05.2019 zmenil a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

7. V súčasnosti naďalej prebieha konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II bez vydania meritórne rozhodnutia.»

3. V ústavnej sťažnosti sa ďalej uvádza, že „I. právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, spočívajú v porušení práva na zákonného sudcu v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

2. Ako vyplýva z Uznesenia Okresného súdu Bratislava II, súd pri nariadení zabezpečovacieho opatrenia vychádzal z právnej a skutkovej argumentácie spoločnosti [REDAKČIA]. Keďže okresný súd dospel k záveru, že neexistujú dôvody výlučnej miestnej príslušnosti podľa § 20 CSP, vo veci rozhodol tak, že nariadil zabezpečovacie opatrenie.

3. Sťažovateľ v odvolaní voči Uzneseniu Okresného súdu Bratislava II namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava II z dôvodu, že v zmysle § 15 ods. 1 CSP mal byť na konanie miestne príslušný všeobecný súd sťažovateľa, t. j. Okresný súd Košice I, alebo v súlade s § 19 písm. b) CSP Okresný súd Košice II, kde nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

4. Sťažovateľ si dovoľuje poukázať na čl. II odvolania sťažovateľa zo dňa 19. júna 2019 voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „Odvolanie“), kde podrobne zdôvodnil svoju námietku miestnej nepríslušnosti súdu.“.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že „5. spoločnosť [REDAKČIA] sa žalobou domáha:

- a) vydania bezdôvodného obohatenia,
- b) náhrady škody.

6. Pretože vydanie bezdôvodného obohatenia je samostatným hmotnoprávnym inštitútom rozdielnym od náhrady škody, otázku miestnej príslušnosti danej na výber CSP umožňuje len v súvislosti s uplatňovaním náhrady škody.

7. Keďže spoločnosť [REDAKOVANÉ] tvrdí, že Zmluva je absolútne neplatná, je hmotnoprávne vylúčené, aby sa popri bezdôvodnom obohatení mohla úspešne domáhať aj náhrady škody.

8. Napriek tomu spoločnosť [REDAKOVANÉ] právne odôvodnila svoju argumentáciu ohľadom náhrady škody s odkazom na §§ 757, 373 a 380 OBZ. Skutkovo náhradu škody vymedzila tak, že keďže sťažovateľ jej odmietol vydať bezdôvodné obohatenie po tom, ako spoločnosť [REDAKOVANÉ] jednostranne vyhlásila zmluvu za neplatnú, musela si od spoločnosti [REDAKOVANÉ] s.r.o., sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], požičať sumu 4,5 mil. eur (čl. VI. žaloby spoločnosti [REDAKOVANÉ]). Spoločnosť [REDAKOVANÉ] tvrdí, že tieto peniaze si musela požičať, pretože odmietnutím vydania bezdôvodného obohatenia zo strany sťažovateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ] v rovnakej výške došlo k výpadku jej príjmov a k ohrozeniu jej riadneho výkonu podnikateľskej činnosti (bod 73 a 74 žaloby spoločnosti [REDAKOVANÉ]).

9. Škodu podľa názoru spoločnosti [REDAKOVANÉ] predstavujú úroky, ktoré za danú pôžičku musí platiť spoločnosť [REDAKOVANÉ] s.r.o....

21. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] sa už v konaní proti sťažovateľovi vedenom na Okresnom súde Košice II domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by okresný súd zakázal sťažovateľovi vstup do priestorov rozostavanej stavby [REDAKOVANÉ]. Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 23. januára 2019 č. k. 44C/41/2018-574 zamietol návrh spoločnosti [REDAKOVANÉ] na nariadenie neodkladného opatrenia. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Košiciach Uznesením sp. zn. 6Co/31/2019 zo dňa 5. marca 2019 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie...

23. Konanie na Okresnom súde Košice II o určenie vlastníckeho práva vedené pod sp. zn. 44C/41/2018 je právoplatne skončené z dôvodu, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] po neúspechu s nariadením neodkladného opatrenia vzala žalobu späť. “.

5. Napadnuté rozhodnutie je podľa sťažovateľky arbitrárne a zjavne neodôvodnené, keďže sa v ňom krajský súd nevysporiadal dostatočne s jej argumentáciou uvedenou

v odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 58 Cb 70/2019-339 z 23. mája 2019 týkajúcou sa otázky, že „zo strany spoločnosti [REDAKOVANÉ] ide o zjavný pokus o obídenie procesných pravidiel o miestnej príslušnosti súdu v spojení s tzv. fórum shoppingom.

Zo strany spoločnosti [REDAKOVANÉ] išlo o celkom zjavne vykalkulovaný krok, ktorého účelom bolo obídenie ustanovení CSP o všeobecnej miestnej príslušnosti alebo príslušnosti danej na výber. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] v spolupráci so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] s.r.o. vytvorila podmienky, ktorých cieľom bolo založiť miestnu príslušnosť súdu nie v zmysle procesných pravidiel, ktoré by sa na prejednávajúcu vec vzťahovali nebyť toho, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] umelo vytvorí skutkový stav, ktorý má zodpovedať jej predstavám o vhodnom miestne príslušnom súde.

Sťažovateľ netvrdí, že krajský súd mal materiálne preskúmať spoločnosťou [REDAKOVANÉ] tvrdený hmotnoprávny nárok na náhradu škody. Čo sťažovateľ namieta je to, že žiaden súd nesmie rezignovať na skúmanie procesnej podmienky miestnej príslušnosti podľa § 41 CSP veta pred bodkočiarkou, ak zo žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobca nezaložil miestnu príslušnosť na hmotnoprávnom vzťahu medzi ním a žalovaným, ale založil ju na základe svojho vzťahu s tretím subjektom, ktorý nikdy nebol v žiadnom zmluvnom alebo akomkoľvek inom hmotnoprávnom vzťahu so žalovaným.

Sťažovateľ sa taktiež nestotožňuje s tvrdením krajského súdu o kauzalite medzi miestom tzv. donosného plnenia a tým, že miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, je sídlo veriteľa, teda spoločnosti [REDAKOVANÉ].

Podľa § 19 písm. b) CSP nie je rozhodujúce sídlo alebo miesto plnenia, ale miesto, kde nastali skutočnosti, ktorá zakladajú právo na náhradu škody. Keďže primárny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj uplatnený nárok súvisí so zmluvou o dielo na výstavbu developerského projektu [REDAKOVANÉ] skutočnosti pre posúdenie akýchkoľvek nárokov na náhradu škody budú predsa súvisieť s realizáciou zmluvy o dielo, teda s výstavbou [REDAKOVANÉ].“.

6. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva

na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 2 Cob 127/2019-572 z 26. septembra 2019, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

13. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo

za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľky krajský súd v napadnutom rozhodnutí nereagoval na všetky jej podstatné námietky uvedené v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 58 Cb 70/2019-339 z 23. mája 2019, ktoré sa týkali otázky miestnej príslušnosti súdu v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

17. Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

19. Podľa § 343 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

20. Podľa § 344 CSP ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

21. Krajský súd napadnutým rozhodnutím zmenil uznesenie okresného súdu č. k. 58 Cb 70/2019-339 z 23. mája 2019 tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

22. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo posúdiť, či krajský súd napadnutým rozhodnutím ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom rozhodol o námietkach sťažovateľky uvedených v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 58 Cb 70/2019-339 z 23. mája 2019.

23. V relevantných častiach napadnutého rozhodnutia krajský súd predovšetkým uviedol:

„60. Pokiaľ ide o námietku žalovaného v podanom odvolaní týkajúcej sa miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Bratislava II, ktorú podal pri prvom úkone, ktorý mu patrí v podanom odvolaní, uvedenej námietke nie je možné vyhovieť. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 450/2013-9, z ktorého vyplýva, že v prípade, že je predmetom žalobného petitu aj nárok na náhradu škody, je potrebné z hľadiska miestnej príslušnosti prihliadať aj k tomuto petitu. Ak by nadriadený súd rozhodujúci o námietke účastníka konania skúmal, či dôvody žaloby a k nej priložené dôkazy svedčia tomu, že žalobou je skutočne uplatnený niektorý z nárokov zakladajúci dôvod na výber iného miestne príslušného súdu podľa § 87 OSP (teraz § 19 CSP), materiálne by už prejednával samotný predmet sporu, čo mu ako nadriadenému súdu nijako neprináleží. Z uvedených dôvodov je preto potrebné prihliadať aj k uplatnenému nároku

žalobcu, ktorý si uplatnil titulom náhrady škody a nielen k uplatnenému nároku, ktorý si uplatnil titulom bezdôvodného obohatenia.

62. Vzhľadom k citovaným ustanoveniam zákona a nálezu Ústavného súdu SR a vzhľadom k tomu, že peňažné plnenie, tzv. donosené plnenie, pričom sídlo žalobcu je miestom plnenia peňažného záväzku, je miestom plnenia vždy sídlo veriteľa. Z uvedeného vyplýva, že miestom, kde došlo k porušeniu povinností žalovaného vyplývajúceho zo zmluvy, a teda miestom, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu uplatnenej škody je sídlo veriteľa.

63. Odvolací súd má za to, že v danom prípade nedošlo ani k prekážke *res iudicata*, tak ako si ju uplatnil žalovaný v podanom odvolaní v dôsledku toho, že došlo k rozhodnutiu vo veci na Okresnom súde Bratislava II zo dňa 26.03.2019 pod č. k. 44C741/2018-753 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 05.03.2019 sp. zn. 6Co/31/2019, ktorým súd zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Je nesporné, že vo veci samej v tomto konaní v súvislosti s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k rozostavanej stavbe [REDACTED]

[REDACTED] Z uvedeného je zrejmé, že žalobca sa síce domáhal vydania neodkladného opatrenia na tých istých nehnuteľnostiach na inom skutkovom základe z dôvodu, že mal za to, že nie je možné dosiahnuť uvedený účel zabezpečovacím opatrením. Vydané uznesenia nie sú rozhodnutiami vo veci samej a v zásade ani neprejudikujú konečné rozhodnutie vo veci samej. Uvedené rozhodnutia nebránia rozhodnúť o návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia.

69. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že z listinných dôkazov predložených zo strany žalovaného v rámci odvolacieho konania nevyplýva, že by bol ohrozený peňažný nárok žalobcu a že zriadenie zabezpečovacieho práva k nehnuteľnostiam je nevyhnutným predpokladom k tomu, aby pohľadávka žalobcu v konaní vo veci samej bola uspokojená.

70. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v rámci podania návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia neosvedčil, že žalovaný sa zbavuje svojho majetku jeho predajom za nízku cenu, darovaním alebo zámenou za veci nižšej hodnoty, alebo že vyvíja činnosť, ktorá by odôvodnila potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi žalobcom a žalovaným. Tiež žalobca neosvedčil existenciu skutočnosti odôvodňujúcej potrebu neodkladnej úpravy pomerov žalovaného. Z predložených listinných dôkazov jednoznačne

vyplýva, že spoločnosť [REDACTED], a.s. nikdy nerealizovala, ani nebola zodpovedná za developerský projekt [REDACTED]. Projekt výstavby [REDACTED] realizovala od samého začiatku spoločnosť [REDACTED] a.s. Navyše, nebol preukázaný súvis medzi tým, kedy došlo k výmazu spoločnosti [REDACTED] a okamihom dokončenia výstavby projektu [REDACTED]. Je potrebné poukázať tiež na skutočnosť, že ako vyplýva z Obchodného registra, spoločnosť [REDACTED] a.s. zanikla dobrovoľným výmazom z Obchodného registra, pričom dôvodom zániku bolo zlúčenie so spoločnosťou [REDACTED], a.s. a spoločnosť [REDACTED] a.s. zanikla v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou [REDACTED] a.s., so sídlom [REDACTED]. Zlúčenie spoločnosti [REDACTED], a.s. a [REDACTED] a.s. do spoločnosti [REDACTED] a.s. došlo súčasne aj k prechodu nielen majetku týchto spoločností, ale aj všetkých ich záväzkov.

71. Navyše, žalovaným v spore v predmetnom konaní je [REDACTED] a.s. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca neosvedčil, že by táto spoločnosť nejakým spôsobom vykonávala činnosť, ktorá by smerovala k jej zániku bez likvidácie alebo s likvidáciou bez právneho nástupcu, a že by obmedzovala svoje podnikateľské aktivity. Žalobca neosvedčil, že by exekúcia bola v prípade vykonateľného súdneho rozhodnutia ohrozená. Je nesporné, že Zmluva o dielo bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v roku 2017. Žalobcom fakturované pohľadávky boli taktiež zo strany žalovaného uhrádzané. Z účtovnej uzávierky je zrejmé, že žalovaný má k 31.12.2017 majetok vo výške 2.513.389,- Eur. Napriek tomu, že žalovaný má určité záväzky k danému obdobiu, je nesporné, že je potrebné vychádzať zo stavu ku koncu roku 2019 a z ktorého je zrejmé, že ako aktíva je na strane žalovaného zapísaná aj hodnota stavby [REDACTED], ktorá je nepomerne vyššia ako je uplatnená pohľadávka žalobcu. Z uvedených dôvodov je preto potrebné prihliadať aj na požiadavku proporcionality v súvislosti s vydaním zabezpečovacieho opatrenia. Navyše, zo žiadneho listinného dôkazu predloženého zo strany žalobcu nevyplýva, že by žalovaný podnikal kroky, ktoré by mali ohroziť jeho existenciu, resp. jeho podnikateľské aktivity.

72. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že samotný dlh nemôže bez ďalšieho byť dôvodom na vydanie zabezpečovacieho opatrenia a ďalej, že medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutí by bol ohrozený, patrí predovšetkým také konanie

žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom rozhodnutia postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery.“

24. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými či právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

25. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument sťažovateľa, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

26. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

27. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04)

28. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

29. Vzhľadom na to, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd, vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, podčiarkuje, že na základné právo na súdnu ochranu zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“, to znamená, že posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, pričom skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

30. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

31. Keďže sťažovateľka namieta aj porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ústavný súd uvádza, že zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre strany sporu, že v ich veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „*ad hoc*“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

32. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

33. Ústavný súd konštatuje, že inštitút „zabezpečovacieho opatrenia“ po rekodifikácii civilného práva procesného s účinnosťou od 1. júla 2016 zaviedol Civilný sporový poriadok. Jeho účel vymedzuje § 343 ods. 1 CSP, podľa ktorého zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a spôsob zániku upravuje primerane § 324 a nasl. CSP (ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladnom opatrení). Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva na uspokojenie judikovanej pohľadávky v exekučnom konaní (III. ÚS 18/2020).

34. Zabezpečovacie opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého cieľom je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa (ŠTEVČEK, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2016, s. 1155.).

35. Zo zákonnej formulácie § 343 ods. 1 CSP vyplývajú štyri základné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to: zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť len na návrh, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia musí zabezpečovať peňažnú pohľadávku a musí existovať obava z budúceho zmarenia exekúcie. Z § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie tejto podmienky možno *a contrario* vyvodit', že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť s cieľom zabezpečenia nepeňažného nároku. Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, keď predmetom konania je napríklad určenie vlastníckeho práva alebo iný určovací nárok (II. ÚS 43/2018).

36. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením, veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností.

Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Ústavný súd podotýka, že nespúšťa zo zreteľa rozdielnosť bývalej právnej úpravy predbežných opatrení a súčasnej právnej úpravy neodkladných opatrení, najmä oslabenie dočasnosti a provizórnosti neodkladného opatrenia, keďže jeho vydanie nemusí obligatórne nadväzovať na konanie vo veci samej (IV. ÚS 282/2018). Vzhľadom na to, že podľa § 344 CSP ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie, uvedené závery analogicky platia aj pre zabezpečovacie opatrenia.

IV.

Záver

37. Ústavný súd na záver konštatuje, že sťažovateľka môže ústavnou sťažnosťou namietat' porušenie svojich základných práv rozhodnutím všeobecného súdu vtedy, ak toto namietané rozhodnutie (jeho výroková časť) bolo vydané v jej neprospech.

38. Vychádzajúc predovšetkým z už uvedeného posúdenia veci (časť III tohto odôvodnenia), ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka prostredníctvom napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý rozhodoval o jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 58 Cb 70/2019-339 z 23. mája 2019 o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, dosiahla úspech. Sťažovateľka dosiahla to, že krajský súd uznesením č. k. 2 Cob 127/2019-572 z 26. septembra 2019 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. To znamená, že rozhodnutie krajského súdu, ktoré sťažovateľka napáda ústavnou sťažnosťou, bolo vydané v jej prospech, aj keď z iného dôvodu ako navrhovala sťažovateľka.

39. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského

súdu č. k. 2 Cob 127/2019-572 z 26. septembra 2019 odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

40. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu